Mlado Porabje

Jesen - 2022

Spoštovani bralci,

jesen je eden od štirih letnih časov. Začne se 23. septembra in konča 21. decembra. Kratek čas za veliko novega in hkrati čas za prilogo Mlado Porabje!
Pisana jesen je obrodila veliko sadov in tako je tudi z našo časopisno prilogo, ki je tokrat posebno bogata, saj so v njej prispevki iz vseh šol, ki podpirajo slovensko besedo in učenje slovenščine. To nas zelo veseli in želimo si, da bi bila taka tudi zima.
Jesen je pogumno hodila z mladimi, ki so se srečevali v projektu M.A.J. Šole se spogledujejo s številnimi medgeneracijskimi sodelovanji, ki učencem nudijo posebno vez s porabščino in nikoli zastarelimi vrednotami. V spominu mi je ostala babica, ki je otrokom s posebnim žarom pripovedovala o svoji poroki, čeprav je njen mož že dolgo pokojen. O šoli življenja in o pozni jeseni mladi redko razmišljajo in govorijo; da se tovrstna vsebina znajde pri spoznavanju slovenstva, zelo podpiram.
Primeri dobrih praks na šolah in v vrtcih vedno znova izpostavijo posamezne učitelje, učiteljice in vzgojiteljice, ki s svojimi idejami, usmeritvami in primeri dokažejo in pokažejo, kako zanimiva, duhovita in za učenca vabljiva je lahko slovenščina.
Porabski šolski parket je poln bogatih vsebin. Učenci so to jesen sodelovali z OŠ Grad, Pokrajinskim muzejem Murska Sobota in Muzejem Avgusta Pavla v Monoštru, bili so na skupnem šolskem izletu v Murski Soboti, pohajkovali so po Ljubljani in obiskali slovenski parlament, bili so del preloma časa na mejnem prehodu, sprejeli visoke goste iz Slovenije, imeli možnost sodelovanja na literarnem natečaju Porabske litere in še in še.

Dragi učenci in dijaki!

Želim vam čudovite decembrske dni, naj vas razvaja spletni adventi koledar in pazite, saj vas kmalu čaka presenečenje!
Spoštovani kolegi in kolegice. Naj nam bo ta priloga dokaz, da se vedno lahko srečamo, če nas povezuje želja po znanju in motiviranju naših učencev, dijakov, mladih ...

Valentina Novak

BILI SMO NA IZLETU

V petek 30-ega septembra se je cela naša šola napotila v Mursko Soboto.
Na poti je vsak še bil zaspan. Najprej smo šli v Expano. Smo bili v skupinah. Ko je ena skupina bila v Expanoju, medtem drugi so se igrali zunaj na igrišču. Moji prijatelji in jaz šli smo se sprehajat. V Expanoju smo poslušali slovensko glasbo in gledali en kratek film. Z vodo smo pogledali, kako močno mislimo. Če je bila močna je voda hitro šla.Najprej je bila čista voda, potem oranžna, zadnjič črna voda. Dopoldan smo bili tam. Potem smo imeli kosilo, ampak zato smo mogli iti na avtobus in peljati se dalje. Šli smo v McDonalds. Če smo pojedli kosilo, dobili smo sladoled. Vse je bilo zelo okusno. Zadnjič smo šli v Woop! Spet smo se razdelili v skupine. Okoli eno uro smo bili tam. Bili so so be z različnimi nalogami. Bili so zelo težke, ampak so bile lažje tudi. Hitro je potekel dan, vsak je ostal utrujen. Veseli smo bili, da smo lahko poskusili nove stvari.
Upam, da bomo še lahko šli v tem šolskem letu v Slovenijo.

Vanessza Šulič
8. razred,
DOŠ Jožefa Košiča

JESEN NA ŠOLAH JESEN NA ŠOLAH

BUČARIJA NA DOŠ GORNJI SENIK

Bučarija je bila 4-ega novembra na Dvojezični osnovni šoli Jožefa Košiča. V šolo so učenci prinesli buče in jesenske dekoracije. Imeli smo 35 buč. Potem se je začelo glasovanje za najlepšo bučo.

Telovadnico smo dekorirali in smo naredili stenski časopis. Dekoracija je bila: pajkova mreža, pajki, črni maček, buče, listje in netopirji. Učenci 7. in 8. razreda smo pekli pecivo in doma smo tudi naredili nekaj strašnega. Pekli smo jedilno bučo, iz buče smo naredili muffin in kroglice s kokusom. Fantje so delali strašilo na dvorišču.

Program v telovadnici se je začel ob pol enih. Pred tem smo naredili strašni šmink. Z Vando sva vodili program. Na začetku skupaj smo si ogledali radijsko oddajo Duh je ugasnil luč. Učenci iz nižjih razredov so recitirali, peli in predstavili pravljico O veliki repi. Bili so zelo pridni. Učenci petega razreda so predstavili gledališko igro Mala čarovnica. Vsi so imeli maske, učenke so bile čarovnice in so plesali.

Potem so razglasili rezultate. Učenci so dobili priznanja in čokolade. Potem pa smo jedli pecivo. Učenci osmega razreda smo tudi doma naredili nekaj sladkega. Nekateri so naredili pajke iz keksov in strašne čokoladne muffine.

Jaz imam rada bučarijo. Ta dan je hitro minil, po mojem je bilo super, zabaven in strašen. Upam, da naslednje leto ta bučarija bo zopet organizirana.

Poglejte si video, ki smo ga pripravili na naši šoli:
https://youtu.be/R9xl116iVNk

Vanda Krajczar,
Vanessza Šulič
DOŠ Jožefa Košiča

Prijetna doživetja otrok v času jeseni v vrtcu

V Porabje je že prišla čarobna jesen. Ta letni čas nas obdari z različnimi plodovi, pridelki, čudovitimi toplimi barvami, obenem pa nam obogati domišljijo in nam izostri naše čute. Tudi v vrtcu smo otrokom poskušali približati čare jesenskega letnega časa skozi različne aktivnosti. Prihod koledarske jeseni so otroci spoznali tako, da jih je v vrtcu obiskala in pozdravila gospa Jesen. Skupaj smo spoznavali jesenske plodove v sadovnjaku, vinogradu, na vrtu in tudi v gozdu. Prav tako smo okušali različno jesensko sadje in zelenjavo. Spekli smo še jabolčno in korenčkovo pogačo ter naredili okusen sadni sok z veliko vitamini. Po vrtcu je zadišalo tudi po kuhanih kostanjih. Vse te naravne darove, s katerimi se otroci srečujejo v vsakdanjem življenju, smo na ta način uporabili tudi v vrtcu. Otroci so navdušeno v vrtec prinašali orehe, sadje in druge jesenske plodove. Tako so vsi otroci v vrtcu imeli možnost, da so to raznoliko sadje in zelenjavo okusili, otipali in poimenovali. Tople jesenske dopoldneve smo izkoristili za igro na prostem.

Otroke v vrtcu Števanovci je pozdravila gospa Jesen

Opazovali smo pisano listje, ga poimenovali, nabirali in uporabili za naše likovno ustvarjanje v vrtcu. Spoznavali smo tudi pravljice, zgodbe in različne igre z jesenskimi plodovi. Telovadili smo z orehi ter se naučili nove pesmice in deklamacije o jeseni. Z vsemi temi jesenskimi dejavnostmi, ki so potekale v našem vrtcu, smo otrokom uspeli pričarati pravo jesensko vzdušje. Otroci so v njih nadvse uživali, ob tem pa se tudi pridno učili slovenski jezik.

Zapisala:
Andreja Serdt Maučec

Jesenski dnevi v vrtcu Sakalovci in Monošter

Jesen je prav poseben letni čas, saj nas narava obdari z različnimi plodovi, pridelki in čudovitimi barvami. V vrtcih smo se lotili različnih dejavnosti in naučili veliko novih slovenskih besed. V sredini meseca septembra, ko smo se že dobro spoznali in navadili na vrtec, smo preko slikovnega materiala spoznali značilnosti jeseni, ki smo jih opazovali tudi v naravi. Preko različnih iger in dejavnosti smo se seznanili s slovenskimi izrazi za sadje, zelenjavo in jesenske plodove. Otroke je celo jesen jesenske liste. Opazovali smo, kako so se spreminjali in obarvali ter na tak način spoznavali barve. Z jesenskimi listi smo telovadili, jih razvrščali po barvi, peli pesmice, rajali, se sladkali s sadjem in veliko ustvarjali. Otrokom sem pripravila tudi jesensko senzorično škatlo v katero sem dala koruzo, kostanje, storže, liste, žličke, posodice in dva ježka. Otroci so tipali in raziskovali naravne materiale ob tem pa dobili vedno nove ideje za igro.

Jabolka so izdelali otroci iz vrtca Sakalovci

V mesecu novembru smo začeli v skupini obiskoval ježek (lutka), ki je skupaj z njimi pel pesmice, se z njimi igral, bil pa je tudi zelo lačen in otroci so ga hranili s sadjem in zelenjavo. Zgodba, ki smo jo v jesenskih mesecih največkrat prebrali ob slikovnem materialu je bila Debela repa. Otroci so jo radi poslušali, saj je preprosta in zabavna.

Bučo je pripravila Anna Simon, 5 let, vrtec Sakalovci

V mesecu oktobru smo nabirali s temo Moje telo. Seznanili smo se s slovenskimi poimenovanji delov telesa. Veliko smo se gibali in plesali.

Jesen se počasi poslavlja, mi pa hitimo proti veselemu decembru. Veselimo se, saj nas bo kmalu obiskal Miklavž. Zanj se že pridno učimo pesmice.

Vzgojiteljica asistentka
Romana Trafela

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK V VRTCU GORNJI SENIK

Zdravo in sladko je tudi na Gornjem Seniku

V našem vrtcu smo skupaj z otroki praznovali Dan slovenske hrane, ki smo ga obeležili s slovenskim zajtrkom. Na krožniku so nas čakali mleko, maslo, kruh, med in jabolko. Slogan letošnjega Tradicionalnega slovenskega zajtrka, katerega namen je pomagati pri osveščanju in predajanju ključnih sporočil ob dnevu slovenske hrane, se glasi: »Zajtrk z mlekom – super dan!« Z otroki smo se zato pogovarjali o pomenu mleka v naši prehrani ter tudi o tem, od kod izvirata mleko in maslo. Pri tem pa nismo pozabili niti na čebelice, do katerih naši otroci gojijo še posebej pazljivi odnos. Igrali smo se igro čebele, izdelali pokrivala za glavo, ki so predstavljala čebele, naredili barvne odtise svojih dlani v obliki čebelic in jih nalepili na palice, prepevali pesem Čebelar, se igrali prstno igro Tukaj je panj ter si ogledali krajši film o življenju čebel in pomenu čebeljih pridelkov za naše življenje. Na dan Tradicionalnega slovenskega zajtrka so se otroci še posej trudili, da bi bili pridni in delavni – tako kot prave čebelice. To smo vzgojiteljice takoj opazile in jih tudi pohvalile.

Zapisala: Andreja S. M.

Zajtrk na DOŠ Števanovci

Drage bralke, dragi bralci!

Uredništvo časopisa Porabje se zahvaljuje vsem malčkom, učencem in dijakom ter njihovim vzgojiteljicam, učiteljem in učiteljicam za risbe, fotografije in besedila, ki ste jih prispevali za Mlado Porabje. Obenem opozarjamo, da besedila učencev in dijakov niso lektorirana, popravljena so le toliko, da napake ne bi motile pri razumevanju le-teh. Za to smo se odločili namenoma, v želji, da bi bili prispevki čimbolj avtentični in bi zrcalili znanje ter jezikovno stanje med mladimi Porabci.

Nikoletta Vajda-Nagy
urednica

Osnovna šola Jánosa Aranya

Medeni zajtrk je v Sloveniji postal tradicionalen, saj ga imajo slovenske šole in vrtci letos že dvanajstič. Bistvo tega dogodka je otrokom približati zdrav obrok, prav tako pa jim predstaviti eno najbolj zdravih in hranljivih živil – med. Na osnovni šoli Jánosa Aranya smo 16. novembra pripravili slovenski medeni zajtrk. Udeležili so se ga učenci obeh slovenskih skupin in razredi, ki jih obiskujejo.

Povabili smo števanovskega čebelarja Lacija Kovača, ki nam je povedal veliko zanimivosti o čebelah, medu in čebelarstvu. Učenci, ki obiskujejo slovenščino, so pripravili kratek kulturni program. Nato smo se okrepčali z zajtrkom, ki vključuje kruh, maslo, med, jabolko, čaj ali mleko.

Upamo, da tradicija zdravega medenega zajtrka, ki ga imamo enkrat letno, tudi pri nas preraste v navado in da bodo starši pogosteje skupaj z otroki zajtrkovali zdrave obroke, med katerimi gotovo ne sme manjkati kakovosten med.

Metoda Perger in Judit Domiter

Osnovna šola Svetega Gotarda v Monoštru

Hrana, ki smo jo dali na mizo in jedli, so bila domača jabolka, med, mleko, domači kruh z maslom in jogurt. Pogovarjali smo se o pomenu zajtrka, nato pa smo si ogledali kratek film o čebelah. Prebrali smo zgodbo »Čebele z najvišje terase«. Nato smo izdelali plakat o medenem zajtrku. Otroci so zelo uživali in upajo, da se bo dogodek naslednje leto ponovil.

Beáta Huszár

Mozaik dogodkov na DOŠ Števanovci

Svetovni dan glasbe smo izvedli na pobudo dijaške samouprave. V vsakem odmoru smo poslušali glasbo, rešili kviz. Na citre smo zaigrali tudi pesmice. Zelo smo uživali. (Vodstvo dijaške samouprave)

Karel Šalamon in Štefan Zelko sta imela ta popoldan lončarsko delavnico. Na vretenu smo naredili lepe izdelke. Imeli smo tudi goste iz Ljubljane in med nami je bila gospa konzulka in predsednik Državne samouprave. Ogledali smo si tudi kratek film o taboru.

Na DOŠ Števanovci smo pripravili posebno uro spoznavanja slovenstva. Obiskale so nas babice, ki so nam v porabščini pripovedovale o porokah.

GIMNAZIJCI NA M.A.J.-U

11. 11. 2022 smo se peljali v Ljubjano, da se udeležimo projekta M.A.J.

V slovenskem parlamentu smo se srečali z dijaki iz različnih držav, ki se vsi učijo slovenščino. Smo poslušali govore članov slovenskega Državnega zbora. Za nekaj minut smo pogledali zasedanje Državnega zbora, potem pa smo dobili kosilo. Po kosilu smo se odpravili v Cukrarno, kjer smo si ogledali zanimivo likovno razstavo. Po Cukrarni smo šli na kavo in smo se sprehajali po Ljubjani. Potem pa smo prišli domov. Zelo smo veseli, da smo dobili možnost za to potovanje in upamo, da bomo tudi v prihodnosti dobili podobne možnosti.

Dijaki 11. b, 12. g in 12. b razreda

SLOVENSKO-PORABSKO-MADŽARSKI SLOVAR

Slovenščina	Porabščina	Madžarščina	Primer povedi v porabščini
šola	šaula	iskola	Naša šaula je lejpa velka šaula.
učiteljica	leranca	tanárnő	Leranca dosta guči na slovenskoj vöri.
zvezek	irka	füzet	Na slovenskoj vöre dosta pišemo v irko.
otroci	mlajše	gyerekek	Mlajše se rade igrajo.
hodnik	gank	folyosó	Na ganke so vösklajene kejpe.
stol	stolec	szék	Moj stolec se je strau.
miza	sto	asztal	Sto je fejs visek.
ura	vöra	óra	Vöra se je začnela.
stopnica	stube	lépcső	Po stubaj trbej gortite.
pero	pera	toll	Pera je vösfalila.
tabla	tabla	tábla	Leranca piše s kredo gor na tablo.
vrata	dvera	ajtó	Na dvera je gorspisano ge sedmi klas.
razred	klas	osztály	Zdaj smo že v sedmem klasu.
svinčnik	klabajs	ceruza	Klabajson malamo.
učiti se	včite se	tanulni	Dosta se trbej včite.
pisati	pisate	írni	Neškem pisate test.
brati	šteti	olvasni	Vlete sem štejla knjigo.
govoriti	gučate	beszélni	Rada gučim slovenski.
poslušati	poslüšate	hallgatni	Poslüšam, ka guči školnik.
javiti se	rauko dvignete	jelentkezni	Pri šolski vöri moramo rauko dvignete.
narediti	naredte	megcsinálni	Naredla sem nalogo.
risati	malate	rajzolni	Rada malam kejpe.

Vanda Krajczar, 7. razred DOŠ Jožefa Košiča